

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

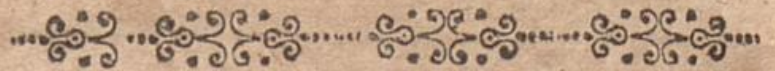
In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus I. De irregularitate in genere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

CAPVT VI.

DE IRREGVLARITATE.

ARTICVLVS VI.

De irregularitate in genere.

Irregularitas est inhabilitas iure canonico inducta, quantum est ex se impediens susceptionem ordinum, vel vsum susceptorum. Vbi sub nomine ordinum comprehenditur etiam prima tonsura, ex communiore sententia.

Quamuis irregularitas magnam affinitatem habeat cum censuris, non tamen est censura proprie dicta; siquidem censura nunquam incurritur nisi ob peccatum; irregularitas vero non modo ob peccatum, sed etiam propter defectum aliquem, qui non est peccatum, contrahi potest.

Irregularitas in eos tantum cadit qui sunt capaces ordinis. Vnde nec viri nondum baptizati, nec feminae possunt irregularitatem istam, à iure Ecclesiastico inductam, contrahere.

Duplex est, alia ex defectu, alia ex delicto. Prior contrahitur sine culpa, posterior nequaquam. Imò hæc non incurritur, nisi ob peccatum mortale.

Vt incurratur irregularitas ex delicto, requiritur actus externus isque consummatus. Vnde irregularitas imposita ob homicidium, non contrahitur ob voluntatem occidendi, nec ob inchoatum homicidium, sed non perfectum.

Non tamen opus est, quod actus in iudicio probari possit.

possit. Quo fit vt excommunicatus occulte celebrans, incurrat irregularitatem.

Irregularitas impedit susceptionem tonsuræ, & omnium Ordinum; & si sit totalis, impedit vsum eorum omnium, non, si tantum sit partialis. Vnde si Sacerdoti amputetur digitus, ille poterit à peccatis absolueri, etsi non liceat ei sacrum celebrare.

Imò poterit per se loquendo, eiusmodi Sacerdos eligi ad beneficium, habens adiunctum onus audiendi confessiones, non autem sacrum celebrandi.

Licet aliqui putent hoc tantum procedere de eo, qui partialiter factus est irregularis, sine sua culpa: alii tamen id extendunt etiam ad eum, qui sua culpa eiusmodi irregularitatem incurrit.

Verum simpliciter irregularis non est capax beneficii, adeoque si illi confertur, curare debet vt obtenta dispensatione ab irregularitate, beneficium ei iterum conferatur. Et idem de pensione clericali dici potest.

Vnde si beneficium confertur irregulari, ante obtentam dispensationem, collatio est nulla, & ille non potest fructus beneficii suos facere, nec exercere actus administrationis ei adiunctos.

At si irregularitas post legitimam beneficii collationem superueniat, ea non priuat, ipso facto, beneficio ante obtento. Quare beneficiarius irregularis potest beneficium resignare in fauorem alterius, non tamen tenetur fructus restituere, si suo muneri per se, vel per alium satisfecerit.

Irregularis ob homicidium, aliudue crimen, priuandus est beneficio, non pensione; ei tamen qui ex ægritudine irregularitatem contrahit, debet dari coadiutor, qui illius vicem suppleat.

Sicut irregularis est incapax beneficii, ita & iurisdictionis ordinariæ ei adiunctæ; adeoque validè accipere non potest iurisdictionem ordinariam fori pœnitentiæ.

Verum quemadmodum beneficiarius qui incidit in

irregularitatem, non priuatur ipso facto beneficio ante obtento, ita potest ille exercere iurisdictionem beneficio annexam, extra vsum Ordinis; vnde Parochus irregularis potest matrimonio assistere, non tamen solemniter benedicere: potest alteri facultatē absoluedi delegare, non tamen ipse potest Sacramentaliter absoluerē.

Irregularis non est incapax iurisdictionis delegatę. Quare Sacerdos qui irregularitatem incurrit, potest validē accipere potestatem delegatam absoluedi in foro pœnitentię; esto non possit eam legitimē exercere, quamdiu tale impedimentum durat.

Confessio scienter facta irregulari nominatim denunciato, est inualida; at quę illi fit ignoranter, non videtur inualida.

Non incurritur irregularitas in dubio iuris, id est quando dubitatur an iure lata sit, vel an ius existat à quo imponatur.

Nec incurritur quando probabiliter iudicatur, per ius non inferri, etsi sit probabile, aut etiam probabilius eam inferri. At si probabile est irregularitatem iure latam esse, nec contrarium iudicatur probabile, id sufficit ad eam incurrendam.

Qui dubitat an actui quem elieuit, iuncta sit irregularitas, non debet contra talem irregularitatem operari; v. c. Ordines suscipiendo, antequam dubium ex causa rationabili in praxi deponat.

Si tamen post adhibitam moralem diligentiam, dubium adhuc perseuerat; aliqui dicunt dubitantes non teneri seruare irregularitatem; etsi alij oppositum doceant.

In homicidio laborans dubio facti, censetur irregularis, quod probabilius ad alia facta. propter quę irregularitas incurri solet, extendi non debet.

Licet autem aliqui putent, id non debere intelligi, nisi de dubio homicidij iniusti, alij tamen putant etiam extendi ad iustum homicidium. Ita vt ille tenetur

neatur
an alio

De ir

VAR

ficatio
sentar
est vni

Ne
veram
nium
uam,

Dic
verè c
tation

si qui
cogni

At
emiss
sa, vel
nium
nosci

Sec
le de
ferat
effec

taten
trech
niqu
buse

Ta
quis
ped
per d

appr

neatur se gerere tanquam irregularem, qui dubitat
an aliquem siue iuste, siue iniuste occiderit.

ARTICVLVS II.

*De irregularitatibus prouenientibus vel ex aliquo
defectu, vel ex delicto.*

VARIAE sunt irregularitates ortæ ex defectu.

Prima est quæ oritur ex bigamia, defectu signi-
ficationis, quatenus bigamus non potest rectè repræ-
sentare matrimonium Christi cum Ecclesia, quod
est vnus, cum vna.

Nota hoc impedimentum incurri, non modo per
veram & realem bigamiam, qua quis verè matrimo-
nium iniit cum duabus, sed etiam per interpretati-
uam, & similitudinariam.

Dicitur bigamia interpretatiua, quando quis non
verè cum duabus contraxit, sed secundum interpre-
tationem iuris censetur cum duabus contraxisse. Vt
si quis contrahat cum vidua, aut cum alia carnaliter
cognita.

At bigamia similitudinaria est, quando quis post
emissum votum castitatis, vel in professione religio-
sa, vel in susceptione sacrorum Ordinum, matrimo-
nium celeb: at cum aliqua, eamque carnaliter cog-
noscit.

Secunda est quæ oritur ex defectu corporis, siue il-
le defectu talis sit, vt nimiam deformitatem secum
ferat, vt si quis careret naso, aut ipsi oculus extractus
esset: siue impediatur executionem Ordinis ob debili-
tatem, vt si quis tremulis manibus non posset con-
tractare calicem, absque periculo effusionis. Siue de-
nique scandalum, & abominationem pariat, vt mor-
bus epilepticus, lepra, &c.

Tertia est ex defectu natalium, quando scilicet ali-
quis natus est ex illicito concubitu. Verùm hoc im-
pedimentum tolli potest 1. per legitimationem. 2.
per dispensationem 3. per professionem in Religione
approbata emissam.

M 3

Nota